

1 Preventie en Bescherming op het werk

Bij alle werkzaamheden die aan de Universiteit Antwerpen worden uitgevoerd dienen steeds de wettelijke bepalingen van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming (ARAB) en de wet van 4 augustus 1996 (BS 18/09/96) betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk gevolgd te worden.

2 Milieu

Het afvoeren van afval dient te gebeuren volgens de wettelijke milieubepalingen op eigen kosten.

De werkplaats dient zuiver te worden achtergelaten.

Indien aan deze vereisten niet wordt voldaan zal de Universiteit Antwerpen, ten uwen laste, de schadelijke of hinderlijke toestand ongedaan maken.

3 Algemene informatie

Aan de Universiteit Antwerpen vindt onderwijs en wetenschappelijk onderzoek plaats. Deze activiteiten moeten zo min mogelijk verstoord worden. De dienst Infrastructuur en de Preventiedienst kunnen u hierbij helpen.

Contacten met personeel en studenten verlopen op een hoffelijke en beleefde manier.

Het wetenschappelijk onderzoek maakt gebruik van producten, stoffen, biologische agentia of toestellen die een risico kunnen opleveren voor uw veiligheid of gezondheid. De onderzoekers dienen u hierover in te lichten. De dienst Infrastructuur zal u op de hoogte brengen tot wie u zich moet wenden.

De meest voorkomende risico's zijn door signalisatie aangegeven. Ter informatie geven we u de meest voorkomende signalisatie met hun betekenis: zie punt 15.

4 Afspraken

4.1 Werkvoorbereiding

Een goede werkvoorbereiding is noodzakelijk om verstoring van het onderwijs of het onderzoek tot een minimum te herleiden en schade aan de aanwezige (dure) apparatuur en infrastructuur te voorkomen.

Bij de voorbereiding van het werk dient te worden aangegeven of er overlast kan optreden. Hierbij wordt gedacht aan geluidsoverlast (slijpen, boren, breken, ...), trillingen (drilboor, boorhamer, wals, ...), stofvorming, ...

Indien er overlast kan optreden, dienen de werken ruim op voorhand te worden ingepland zodat er tijdig kan worden gecommuniceerd aan alle betrokkenen. Geplande lessen en vergaderingen moeten kunnen doorgaan en de continuïteit van het onderzoek mag niet in het gedrang komen.

Er mag geen enkele onaangekondigde onderbreking van nutsvoorzieningen (toevoer/afvoer van water, gas, elektriciteit, luchtgroepen, telefoon of data) worden uitgevoerd. Het onderbreken van nutsvoorzieningen kan de veiligheid in het gedrang brengen door bv. door uitvallen van trekkasten of vacuümsystemen, maar kan ook schade berokkenen aan apparaten.

Inbreuken tegen bovenstaande afspraken kunnen grote financiële gevolgen hebben die zullen worden doorgerekend aan de uitvoerder van de werken.

4.2 Aanvang en beëindiging van het werk

De dienst Infrastructuur dient verwittigd te worden bij de aanvang en het beëindigen van het werk.

4.3 Arbeidsmiddelen

Elke externe werknemer dient te beschikken over eigen arbeidsmiddelen. Dit materiaal dient te voldoen aan alle wettelijke vereisten, dient in goede staat te zijn en indien nodig ook gekeurd te zijn. Een bewijs van de laatste keuring dient ter plaatse aanwezig te zijn. Bijzondere aandacht wordt gevraagd voor arbeidsmiddelen die ingezet worden bij werkzaamheden op hoogte.

5 Eten en drinken

Het is verboden in de laboratoria en werkplaatsen te eten of te drinken. U kan gebruik maken van de cafetaria en het restaurant. In de cafetaria kan u kleine snacks verkrijgen, in het restaurant kan u een volledig middagmaal gebruiken tegen democratische prijzen. Ook meegebrachte eetwaren en dranken kan u daar gebruiken. Vervuilde/gecontamineerde werkkledij dient op voorhand te worden uitgedaan.

In de laboratoria is het water niet drinkbaar. Enkel aan de keukentjes, de drinkfonteinen en de lavabo's in de toiletten, vindt u drinkbaar water.

6 Roken

Aan de Universiteit Antwerpen heerst een algemeen rookverbod in de gebouwen.

7 Drugs en Alcohol

Het is verboden:

- drugs en alcohol mee te brengen naar de campus.
- onder invloed van drugs, geneesmiddelen die het reactievermogen verminderen of alcohol werken uit te voeren.

8 Lokalen met beperkte toegang

Lokalen of zones gemarkeerd met nevenstaand pictogram mogen nooit betreden worden zonder toestemming van de verantwoordelijke voor het lokaal (aangegeven op de toegangsdeur).

9 Werken in een besloten ruimte

Het is verboden om zonder permanent toezicht te werken in een besloten ruimte. De toezichter mag zich niet in de besloten ruimte ophouden.

Beperkte of moeilijke toegangsmogelijkheden en een beperkte natuurlijke ventilatie wijzen op een besloten karakter van een ruimte. In deze ruimten kan een gevaarlijke atmosfeer aanwezig zijn.

De Universiteit Antwerpen dankt u voor het volgen van deze richtlijnen.

Preventiedienst@uantwerpen.be

versie 2015-03-09

Veiligheidsinstructies voor werknemers van derden

(vb. kruipkelder, rioolput, liftput, schachten, ...)

In functie van de risico's (dampen, gassen, zuurstoftekort, elektrische risico's, reddingsmogelijkheden, ...) dienen de nodige preventiemaatregelen afgesproken te worden. Een vergunning voor deze werken dient te worden aangevraagd bij de dienst Infrastructuur.

10 Vuurvergunning

Indien u werken dient uit te voeren waarbij het gebruik van een open vlam noodzakelijk is of die een vlam, hitte of vonken kunnen veroorzaken, dient u **altijd** vooraf een vuurvergunning aan te vragen bij de dienst Infrastructuur. Deze vergunning dient ondertekend te zijn door de Preventiedienst, wiens instructies ter voorkoming van brandgevaar dienen te worden opgevolgd.

Deze vergunning is specifiek voor één werkopdracht en locatie. Ze is slechts één dag geldig. Bij het afleveren van de vuurvergunning worden duidelijke afspraken gemaakt over het **tijdelijk** afdekken van rookdetectoren en het terug wegnemen van deze kapjes na het beëindigen van het werk en ten laatste bij het verlaten van de werkplaats.

Schade (rechtstreeks of onrechtstreeks) ten gevolge van brand, nodeloze evacuaties, enz. worden aan u ten laste gelegd indien geen vuurvergunning werd aangevraagd of de voorwaarden/afspraken niet werden opgevolgd.

11 Werken in een Ex-zone

In de zones gemarkeerd met nevenstaand pictogram kan er een explosieve atmosfeer aanwezig zijn. Voor elke activiteit in een Ex-zone is een vuurvergunning vereist.

In deze zones mag enkel gewerkt worden met:

- vonkvrij gereedschap
- elektrische toestellen met Ex-markering van een voldoende hoge categorie

In deze zone is het verboden om:

- GSM/smartphone/laptop/iPad/iPod/... te gebruiken
- met ontstekingsbronnen (vonken, open vuur, ...) te werken
- gebruik te maken van elektriciteit uit het normale stroomnet

Indien het onmogelijk is om aan bovenstaande eisen te voldoen dient men:

- te voorzien in een opgeleide veiligheidswacht
- continu de atmosfeer te controleren op explosiegevaarlijke gassen/dampen
- een schriftelijke werkprocedure en risicoanalyse op te stellen

12 Asbestinventaris

De aanwezigheid van asbest wordt gemarkeerd met het hiernaast afgebeelde pictogram.

De Universiteit Antwerpen beschikt over een asbestregister. Op basis hiervan kan uw opdrachtgever u waarschuwen betreffende de aanwezigheid van asbesthoudende en/of asbestverdachte materialen op uw werkplek. Wanneer asbestvezels vrijkomen in de omgeving betekenen zij een ernstig risico voor de gezondheid van uw medewerkers en die van de andere aanwezigen. Breng daarom geen wijzigingen of beschadigingen aan in deze materialen. Het is verboden in deze materialen te boren, slijpen, schroeven, ...

De Universiteit Antwerpen dankt u voor het volgen van deze richtlijnen.

Preventiedienst@uantwerpen.be

versie 2015-03-09

Indien u bij werkzaamheden materialen tegenkomt die niet gemarkeerd zijn, maar waarvan u vermoedt dat ze asbest zouden kunnen bevatten, leg dan de werkzaamheden stil en overleg met uw opdrachtgever. Indien nodig kan er beslist worden om een analyse uit te voeren op het materiaal vooraleer de werken worden verdergezet.

13 In geval van nood

13.1 Voorbereid op een noodsituatie

Voorafgaand aan elke werkzaamheid, neem kennis van:

- de plaats van de brandmelders, blusmiddelen, EHBO-voorzieningen en (nood)uitgangen
- het juiste adres van uw werkplek

Deze informatie en onderstaande noodprocedures kan u terugvinden op:

- de alarmkaart in het lokaal (bij les- en vergaderlokalen)
- het evacuatieplan (te vinden nabij elke uitgang van een bouwlaag)

13.2 De alarmprocedure

In dringende gevallen belt u eerst de externe nooddienst 100/112 en daarna het interne noodnummer (03/265)6666. De alarmcentrale (6666) zorgt voor de oproep van:

- de interne hulpverleners (EHBO)
- de externe nooddiensten (controle opgave van juiste locatie)
- de eerste interventieploeg (onthaal van de nooddiensten)
- de dienst Infrastructuur (technische interventies)
- de preventiedienst

Op elke campus zijn er een aantal EHBO hulpverleners. De lijsten met contactgegevens hangen in de EHBO-kastjes.

Bij brand, gasontsnapping of een andere noodsituatie breekt u het glas van de dichtstbijzijnde brandmelder.

13.3 De evacuatieprocedure

Het is raadzaam u op de hoogte te stellen van de dichtstbijzijnde uitgangen en nooduitgangen:

Uitgang die ook als nooduitgang kan gebruikt worden

Nooduitgang

Richting van de nooduitgang

Bij evacuatie volgt u de instructie van (in volgorde van prioriteit):

- de externe hulpdiensten
- de evacuatiehulpers
- de persoon die u begeleidt
- de instructies die uithangen in het lokaal of in de gangen

Veiligheidsinstructies voor werknemers van derden

13.4 EHBO

Indien u het slachtoffer wordt van een ongeval kan u steeds beroep doen op gediplomeerde eerstehulpverleners.

De lijst met EHBO medewerkers en hun telefoonnummer hangt uit in de EHBO-kastjes. U kan hiervoor ook bellen naar het nummer 6666.

In laboratoria waar bijtende chemische stoffen aanwezig zijn, zijn oogspoelfontein en geplaatst. Indien u corrosieve of irriterende stoffen in het aangezicht of in de ogen krijgt, dient u deze langdurig (15 min) te spoelen. Consulteer nadien steeds een oogarts!

14 Nuttige telefoonnummers

Intern noodnummer	(03/265) 6666
Dienst Infrastructuur Campus Middelheim - Groenenborger	(03/265) 3556
Dienst Infrastructuur Campus Drie Eiken	(03/265) 2000
Dienst Infrastructuur Stad	(03/265) 5000
Preventiedienst Campus Middelheim - Groenenborger	(03/265) 3550
Preventiedienst Campus Drie Eiken	(03/265) 2588
Preventiedienst Campus Stad	(03/265) 4427
Preventiedienst Campus Zuid - Paardenmarkt - Mutsaard	(03/265) 2054
Centrale Preventiedienst	(03/265) 2582
Milieucoördinator UA	(03/265) 2021

15 Gevaarsaanduidingen - Pictogrammen

A. Pictogrammen op flessen en potjes

Oude pictogram	Nieuw pictogram	Oude pictogram	Nieuw pictogram	Oude pictogram	Nieuw pictogram
 Ontpofbaar	 Explosief	 Schadelijk	 Irriterend, sensibiliserend, schadelijk	 Milieugevaarlijk	 Gevaarlijk voor het aquatisch milieu
 Oxiderend	 Oxiderend	 Bijtend	 Corrosief		 Gassen onder druk
 (zeer)licht ontvlambaar	 Ontvlambaar	 Gifig	 Gifig		 Lange termijn gezondheidsgevaarlijk

B. Biologisch besmettingsgevaar

Laboratoria waar een biologisch besmettingsgevaar aanwezig kan zijn.

Alvorens deze lokalen te betreden of er werkzaamheden te starten, dient men het akkoord te krijgen van de verantwoordelijke van de dienst.

U dient de richtlijnen strikt op te volgen.

Veiligheidsinstructies voor werknemers van derden

C. Bedwelmende atmosfeer

Op plaatsen waar dit symbool is aangebracht, wordt gewerkt met zuurstof verdrijvende stoffen en bestaat het risico op een verstikkende atmosfeer. Zelfs een zeer kort verblijf kan leiden tot bewustzijnsverlies, coma en de dood. Indien u deze lokalen moet betreden dient u toestemming te krijgen van de verantwoordelijke van de dienst.

D. Ioniserende straling

Op plaatsen waar dit symbool is aangebracht, wordt gewerkt met radioactieve stoffen of ioniserende straling.

Indien u deze lokalen moet betreden dient u toestemming te krijgen van de aangestelde voor bewaking. Zijn contactgegevens zijn terug te vinden op de pancarte aan de toegangsdeur. U dient zijn richtlijnen strikt op te volgen.

E. Niet-ioniserende straling

Dit pictogram kan u vinden nabij antennes en toestellen die radiogolven uitzenden. De contactgegevens van de verantwoordelijke voor de installatie kan u op de toegangsdeur terugvinden. U dient zijn richtlijnen strikt op te volgen.

F. Magnetische velden

Bepaalde laboratoria gebruiken toestellen die een krachtig magnetisch veld ontwikkelen. Personen met een metalen prothese, metalen implantaat of pacemaker kunnen hiervan ernstige hinder ondervinden.

Indien u deze lokalen moet betreden of er werkzaamheden moet uitvoeren dient u toestemming te krijgen van de verantwoordelijke van de dienst.

Kleine metalen voorwerpen kunnen door het toestel aangetrokken worden, grote metalen voorwerpen kunnen het toestel beschadigen.

AANDACHT: Bankkaarten en/of andere magnetische informatiedragers kunnen beschadigd worden!

G. Laser

Gebruik van laserstraling kan leiden tot brand en vormt een risico voor de ogen. Niet alle laserbundels zijn zichtbaar!

Neem contact op met de verantwoordelijke van de dienst alvorens het lokaal te betreden. Volg de richtlijnen van de dienst rond het werken in de nabijheid van laserbundels strikt op.

H. Andere lichtbronnen (kunstmatige optische straling)

Bepaalde lichtbronnen kunnen gevaarlijk zijn.

Niet alle stralingsbronnen zijn zichtbaar!

Neem contact op met de verantwoordelijke van de dienst alvorens het lokaal te betreden.